

РОЛЬ ЧАСТОТНОГО ПАРАМЕТРУ ІНТОНАЦІЇ В РЕАЛІЗАЦІЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ІНТЕНЦІЇ В АНГЛІЙСЬКОМУ ДІАЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ

THE ROLE OF PITCH COMPONENT OF INTONATION IN COMMUNICATIVE INTENTION REALIZATION IN ENGLISH DIALOGICAL DISCOURSE

Пеліван О.К.,

orcid.org/0000-0002-2708-9514

кандидат філологічних наук, доцент,

*доцент кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова*

Євдокимова І.О.,

orcid.org/0000-0002-7235-6466

кандидат філологічних наук, доцент,

*доцент кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова*

Хапіна О.В.,

orcid.org/0000-0002-8533-4602

кандидат філологічних наук,

*доцент кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова*

Статтю присвячено аналізу частотного параметру інтонації в реалізації комунікативної інтенції в різних типах діалогів.

Метою статті став системний опис процесу діалогічної інтеракції та уявлення про ієрархічність компонентів, що беруть участь у розгортанні природного мовленнєвого спілкування. В рамках цього дослідження комунікативна інтенція мовця є базовим поняттям розгляду.

Найзагальніша характеристика інтенції мовця полягає в тому, що вона лежить в основі мовленнєвого акту, мотивує його, втілюється за допомогою різноманітних способів мовного вираження у висловленнях. У свою чергу, комунікативна інтенція – це перетворення проблемної ситуації спілкування в комунікативне завдання; це інтенція, призначена мовцем для мовленнєвого вираження. В роботі феномен інтенції обмежується розглядом безпосередньо в контексті функціонування мовленнєвих процесів.

Критеріями класифікації фактичного матеріалу дослідження є: 1) інтенція, яка покладена в основу класифікації, 2) ступінь успішності/неуспішності комунікації і 3) ступінь участі комунікантів у взаємодії. Згідно з цими критеріями досліджувані діалоги класифікувалися як: 1) інформаційні, переконувальні, спонукальні, діалоги-самопрезентації та змішані діалоги; 2) комунікативно успішні й комунікативно неуспішні; 3) діалоги, в яких обидва учасника комунікації рівноцінно активні; діалоги, в яких учасники комунікації поперемінно активні, і діалоги, де активним є один учасник комунікації. Вдосконалена методика проведення фонетичного аналізу за допомогою сучасних комп'ютерних програм дала змогу виявити й унаочнити особливості частотної організації різних типів діалогів.

Результати дослідження показали, що інтонація є найважливішим механізмом реалізації комунікативної інтенції у досліджуваних діалогах. Серед акустичних ознак, які найбільш чітко диференціюють досліджувані діалоги, виділяються: діапазон ЧОТ та максимуми ЧОТ діалогічної єдності. Значну роль реалізації основного сенсу висловлювання, отже, і безпосередньо самої інтенції, грають максимуми частоти основного тону, які збігаються з семантичним центром діалогічного єдності. Результати дослідження пікових значень частоти основного тону в діалогах дають змогу стверджувати, що пікові значення ЧОТ разом з діапазоном ЧОТ значною мірою беруть участь у реалізації інтенції. Залежність між величиною пікового значення і відсотком реалізованої інтенції в діалогах має характер зворотної пропорційності: що більше пікове значення ЧОТ, то менша ймовірність успішної комунікації.

Проведене дослідження свідчить про існування низки частотних показників інтонації, які беруть участь у реалізації комунікативної інтенції в англомовному діалогічному дискурсі.

Перспективним вважаємо порівняльний аналіз інтенційного критерію в різних фоностилях – діловому, академічному і побутовому.

Ключові слова: комунікативна інтенція, англомовний діалогічний дискурс, діалогічна єдність, частотний параметр інтонації, частота основного тону.

The article presents an experimental phonetic investigation, which deals with a comprehensive analysis of English-language dialogues. It focuses on the study of prosodic means of communicative intention realization in various types of the investigated dialogues.

The criteria for the practical material classification are: 1) intention that is considered basic; 2) the communication outcome; 3) the degree of collocutors' participation in communication. According to these criteria the investigated dialogues are classified as 1) informative, convincing, incentive, self-presenting and mixed dialogues; 2) communicatively successful

and communicatively unsuccessful dialogues; 3) dialogues showing equal activity of both collocutors, dialogues showing in turn activity of the collocutors and dialogues showing one participant's activity only.

The recorded speech was studied with the help of computer and statistical analyses which allowed to reveal those elements of prosody that actualize communicative intention in various types of the investigated dialogues.

The results of the study showed that intonation is the most important mechanism in communicative intention realization in the studied dialogues. Among the acoustic features that most clearly differentiate the studied dialogues, the following stand out: the pitch range and the pitch peaks of the analysed dialogues. The most significant role in intention realization is played by the pitch peaks, which coincide with the semantic center of dialogues.

The research proves the functional relevance of melodic component of intonation in communicative intention realization in English dialogical discourse.

Key words: communicative intention, English dialogical discourse, prosodic means, melodic component of intonation, pitch, pitch peaks.

Сьогодні у вітчизняній і зарубіжній лінгвістиці спостерігається тенденція до широкого дослідження мовленнєвого спілкування, що трактується як складне, багатоаспектне явище і вивчається в цілій низці наук, у тому числі соціолінгвістиці, паралінгвістиці і комунікативної лінгвістиці. Для всіх цих напрямів характерним є прагнення відійти від лінгвістичного редуціонізму, в рамках якого об'єкт дослідження обмежувався виключно мовленнєвими текстами, ізольованими від умов їх породження, від людської діяльності, заради якої вони, власне, і були продуковані. Із 70-х років ХХ століття в зоні пильної уваги лінгвістів перебуває діяльнісний аспект мови, а саме взаємодія комунікативних цілей мовців і мовних виразів, що використовуються для їх досягнення. Досліджувані проблеми знаходяться на стику кількох філологічних дисциплін (психолінгвістики, соціолінгвістики та ін.). При цьому аналізуються процеси породження висловлення [1; 2], розробляються концепції використання мови в повсякденній мовленнєвій практиці і пропонуються правила мовленнєвої поведінки [3; 4; 5], висвітлюються стратегії і тактики мовленнєвої поведінки [6; 7]. З огляду на це інтерес сучасних лінгвістів у першу чергу концентрується на соціально-мовленнєвій взаємодії комунікантів [8; 9; 10], у зв'язку з чим об'єктом дослідження виступає саме усний діалог як основна форма вербальної комунікації, де кожне висловлення мовця є певною акцією, що викликає й зумовлює зворотну реакцію, створюючи особливий діалогічний дискурс.

Діалогічний дискурс інтерпретується в сучасній лінгвістиці як мовленнєва взаємодія двох (або більше) комунікантів, динамічна послідовність їхніх реплік, скерованих на вирішення того чи іншого завдання спілкування, визначеного певною стратегією та певною інтеракційною **інтенцією**. Наявність спільної комунікативної інтенції, глобальної мети та теми, представленої у вигляді макропропозиції, або макроструктури є однією з основних характеристик діалогічного дискурсу.

У пропонованій роботі **інтенція** розглядається як найважливіший компонент мовленнєвої діяльності, що впливає на успішність або неуспішність комунікації, ефективну реалізацію практичних цілей учасників спілкування. Дослідженням ролі інтенції в організації мовленнєвої діяльності займалося багато вітчизняних і зарубіжних лінгвістів [8; 9; 4]. Значна кількість робіт у цій царині належить також соціологам і психологам [11; 12; 13].

Проте, незважаючи на значну кількість праць, присвячених аналізу феномену інтенції, що проводяться як в Україні, так і в Західній Європі й Америці, саме **просодичні засоби** актуалізації комунікативної інтенції в акторському мовленні залишилися практично не дослідженими, що і визначило доцільність даної проблематики.

Актуальність роботи зумовлено необхідністю систематизації існуючих уявлень про місце і роль феномену інтенції в межах теорії мовленнєвих актів, а також важливістю з'ясування специфіки її вияву в усному англійському дискурсі. Актуальність роботи увиразнюється і ретельним аналізом **просодії** як засобу реалізації комунікативної інтенції в усному діалогічному дискурсі.

Метою дослідження є вияв просодичних засобів реалізації комунікативної інтенції в англійському діалогічному дискурсі.

Поставлена мета зумовила необхідність вирішення таких **завдань**:

- узагальнити наявні дефініції понять «діалогічний дискурс», «інтенція», «комунікативна інтенція»;
- класифікувати досліджувані діалоги відповідно до запропонованих критеріїв: інтенція, успішність/неуспішність комунікації, ступінь участі (активності) комунікантів;
- схарактеризувати інтонаційні особливості кожної з аналізованих груп діалогів на основі слухового аналізу;
- виявити просодичні параметри, що беруть участь у реалізації комунікативної інтенції досліджуваного дискурсу.

джуваних діалогів на основі інструментального аналізу мелодичних характеристик.

Об'єкт дослідження становить усний англomовний діалогічний дискурс.

Предметом дослідження є просодичні засоби реалізації комунікативної інтенції в усному англomовному діалогічному дискурсі.

Матеріалом дослідження слугували саундтреки і транскрипти 630 діалогічних єдностей, відібраних із чотирьох англomовних фільмів («Bridgit Jones's Diary», «Bridgit Jones's Diary: the Edge of Reason», «The Thomas Crown Affair», «Four Weddings and a Funeral»). Для проведення лінгвістичного аналізу діалогічного дискурсу використано загальні та спеціальні методи дослідження. Із **загальних методів** застосовувались описовий метод і метод спостереження, які в сукупності із суб'єктивним (перцептивним) аналізом матеріалу дослідження, що містить слуховий і аудиторський аналізи, уможливили виявлення просодичних засобів реалізації комунікативної інтенції в діалогічному дискурсі; індуктивне узагальнення й аналіз фактичного матеріалу сприяли систематизації й об'єктивній лінгвістичній кваліфікації фактичного матеріалу. В роботі також використано метод кількісного аналізу, за допомогою якого встановлено обсяг діалогів різних типів. Найважливішими **спеціальними методами** дослідження у роботі є метод інструментального аналізу (комплексний метод фонетичного дослідження, що базується на електроакустичному методі), використання якого уможливило опис об'єктивних фізичних особливостей досліджуваних діалогів; метод статистичного аналізу, застосований для обробки даних, отриманих у результаті перцептивного й електроакустичного видів аналізу, сприяв ідентифікації релевантних просодичних параметрів, що беруть участь у реалізації інтенції в усному діалогічному дискурсі. Використаний у роботі метод контекстуально-інтерпретаційного аналізу дав змогу не лише виявити провідні просодичні засоби реалізації комунікативної інтенції, але й інтерпретувати результати експериментально-фонетичного дослідження.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в ньому вперше: виокремлено просодичні параметри, які беруть участь у реалізації комунікативної інтенції; визначено і проаналізовано дистинктивні просодичні особливості діалогів, що експлікують різні інтенційні типи; методом електроакустичного й інструментального аналізу зафіксовано об'єктивні акустичні характеристики досліджуваних діалогів, що реалізують різні

типи інтенцій; феномен інтенції в діалогічному дискурсі досліджено на матеріалі англomовних автентичних квазіспонтаних діалогів.

Інтерес сучасних лінгвістів концентрується на соціально-мовленнєвій взаємодії, а не на ізольованих монологічних висловах. Отже, основним об'єктом дослідження стає діалогічний дискурс, одним з критеріїв успішності/неуспішності якого є реалізація/нереалізація інтенції мовця. В теоретичній літературі існує безліч визначень феномену «інтенція» і підходів до його вивчення. Так, у лінгвістичній філософії під інтенцією розуміється суб'єктивне значення, яке мовець вкладає у своє висловлення, а інтенційність є основоположним чинником мовленнєвого механізму і продюкованого ним мовлення.

В теорії мовленнєвих актів інтенція розглядається в контексті ілокутивних сил висловлення та ілокутивних аспектів мовленнєвих актів. Розрізняються стандартні, формальні, діалогічно-орієнтовані, ілокутивні акти, а також типології ілокутивних актів у контексті соціальної взаємодії комунікантів. Робиться висновок про те, що в цілому ілокуція характеризується перш за все цілеспрямованістю мовленнєвого акту, тобто його інтенційністю [1; 2].

Соціолінгвістика аналізує реалізацію інтенції в аспекті соціальної належності учасників комунікації. Зазначено, що оптимальний вибір мовленнєвого вираження комунікативної інтенції мовця (адресанта) повинен узгоджуватись із соціальними характеристиками адресата [11]. Найважливішим вважають параметри віку, суспільного стану комунікантів, ступеня близькості їхніх стосунків.

У психолінгвістиці інтенцію зараховують до характеристик початкового етапу породження висловлення. Вона розташовується на проміжній стадії між формуванням мотиву висловлення і його внутрішнім програмуванням. Таким чином, процес опосередкування комунікативних інтенцій уможливорює перехід від планування до безпосередньої мовленнєвої реалізації задуму висловлення [8; 13].

В теорії мовленнєвого впливу інтенція розглядається в аспекті її оптимальної вербалізації. Успішність реалізації комунікативної інтенції безпосередньо залежить від вибору найефективнішої стратегії і тактики мовленнєвої поведінки для кожного конкретного типу інтенції, що демонструє рівень комунікативної компетенції суб'єкта спілкування. Дотичним також є поняття про правила побудови й умови успішності мовленнєвого акту і досягнення перлокутивного

ефекту (дотримання/порушення принципів кооперативності і ввічливості) [3; 5].

Комунікативна інтенція передбачає перетворення проблемної ситуації спілкування в комунікативне завдання, призначене мовцем для мовленнєвого вираження. В роботі феномен інтенції розглянуто як один з найважливіших компонентів мовленнєвої діяльності, ситуативно і контекстно зумовленої.

Загальна інтенція є одночасним виявом кількох окремих інтенцій, що нашаровуються одна на одну. За етапом і часом реалізації вони поділяються на початкові і кінцеві.

Недотримання комунікантами правил кооперативної поведінки, порушення процесів породження і сприйняття, а також конфлікт комунікативних намірів інтерактантів може призвести до неповного здійснення комунікативних інтенцій. У цьому випадку фіксують комунікативний дискомфорт у спілкуванні. Якщо наявне повне нездійснення комунікативних інтенцій, то це тлумачиться як комунікативна невдача.

Інтенція становить собою суб'єктивний фактор мовленнєвої взаємодії, який виявляється після усвідомлення суб'єктом мотивів породження мовлення і прогнозує його можливий результат.

Діалог як найприродніша класична форма соціально-мовленнєвої взаємодії, є однією з найважливіших форм реалізації мови як засобу людського спілкування. Класифікації діалогів зазвичай базуються не на одному, а на декількох критеріях, серед яких можна виокремити такі: характер реакції співрозмовника на попередню репліку, семантичне наповнення діалогу, його зовнішня форма, структура, екстралінгвістичні чинники тощо.

Вивчення структури діалогу дало змогу ідентифікувати його структурні елементи двох рівнів. По-перше, це репліки – найменші, структурно не самодостатні одиниці діалогу, що володіють характерними ознаками й об'єднані мовленнєвими зв'язками з попередніми висловами. По-друге, це одиниці вищого рівня – а саме діалогічні єдності, що становлять структурно самодостатній комплекс реплік, об'єднаних тематично, зв'язаних лексично й граматично.

В роботі пропонується авторська класифікація діалогів, що ґрунтується на трьох принципах: 1) інтенції комунікантів, 2) ступені успішності/неуспішності комунікації, 3) ступені участі комунікантів у взаємодії.

Основним критерієм класифікації фактичного матеріалу дослідження виступає *інтенція*. Згідно із цим критерієм у роботі виокремлено та досліджено

п'ять типів діалогів: *інформаційні, переконувальні, спонукальні, діалоги-самопрезентації і змішані* діалоги. В даних п'яти типах діалогів вивчалася реалізація/нереалізація п'яти інтенційних типів, а саме: бажання отримати/передати інформацію, бажання впевнити/переконати співрозмовника, бажання змусити/попрохати співрозмовника здійснити певну дію, бажання самовиразитись і змішані або різнорідні інтенції.

За критерієм *успішності/неуспішності комунікації* діалоги поділялися на: 1) комунікативно успішні й 2) комунікативно неуспішні. Виходячи з того, що в роботі досліджується переважно позитивна інтенція, необхідно зазначити, що успішність/неуспішність комунікації безпосередньо залежить від реалізації/нереалізації інтенції в аналізованих діалогах.

Залежно від інтенції учасників акту комунікації спостерігається і різний *ступінь участі комунікантів* у взаємодії. Дослідження експериментального матеріалу уможливило виокремлення трьох основних груп діалогів за цією ознакою, в яких: 1) обидва учасника комунікації рівноцінно активні, оскільки метою їх спілкування є переконати, наполягти на власній позиції (дискусія, суперечка, конфлікт, сварка); 2) учасники комунікації поперемінно активні (наприклад, під час обміну думками або інформацією один комунікант веде себе активніше при запиті інформації, інший – при відповіді або наданні інформації); 3) активний лише один учасник комунікації, оскільки у нього домінує бажання самовиразитися, функція іншого комуніканта – слухати.

У дослідженні застосовувалася комплексна методика експериментально-фонетичного аналізу просодії, що містить методи вивчення суб'єктивних особливостей інтонації на перцептивному рівні та об'єктивних акустичних параметрів звучного мовлення. До суб'єктивних акустичних особливостей частотного параметру інтонації належать висотні характеристики; до об'єктивних – частота основного тону.

Аудиторському аналізу передувало перцептивний аналіз, основним завданням якого було класифікувати й типізувати аналізовані діалогічні єдності за інтенційним критерієм. Власне аудиторський аналіз відбувався в 2 етапи.

Перцептивний аналіз полягав у попередньому лінгвістичному аналізі і був проведений самими дослідниками, перед якими стояло завдання класифікувати й типізувати діалогічні єдності за інтенційним критерієм.

На **першому** етапі аудиторського аналізу аудиторам було запропоновано узалежнити прослухані

діалоги до запропонованих згідно з класифікацією типів, визначити в діалогічній єдності репліку-стимул, репліку-реакцію та фінальну репліку, зазначити, чи ці репліки позитивними або негативними. На **другому** етапі експерименту перед аудитором були поставлені завдання визначити основні просодичні характеристики досліджуваних діалогічних єдностей на рівні сприйняття.

Матеріалом аудиторського аналізу слугували 630 діалогічних єдностей, відібраних із саундтреків до 4 англійських фільмів обсягом 303 хвилини звучного мовлення. Відсоткове співвідношення аналізованих діалогів представлено на рисунку 1.

Аналіз матеріалу роботи виявив відсоткове співвідношення діалогів: інформаційні діалоги складають 56% із загальної кількості, переконувальні – 17%, спонукальні – 10%, діалоги-самопрезентації – 5% і змішані – 12%. Таке співвідношення діалогічних єдностей свідчить про те, що в більшості випадків (56%) комуніканти вступають у спілкування, намагаючись отримати інформацію або ж передати її. Другими за частотністю є переконувальні діалоги (17%), за ними йдуть змішані діалоги (12%), в яких наміри комунікантів різняться або змінюються під час спілкування. Це свідчить про те, що досить часто, вступаючи в комунікацію, співрозмовники переслідують одну ціль, але під час взаємодії під впливом реакції співрозмовника і власне комунікативної ситуації їх вихідна інтенція змінюється. Рисунок свідчить також про те, що нерідко (10%) головною метою спілкування є бажання змусити або попросити партнера з комунікації щось зробити. Найменш частотними, на думку аудиторів, що цілком природно для англійської культури, є діалоги-самопрезентації, які можна назвати монологіями активних комунікантів з окремими вкрапленнями стислих реплік їхніх співрозмовників.

Відповідно до результатів аудиторського аналізу основними просодичними засобами реалізації інтенції в цих діалогах є висотний рівень, мелодія, темп та гучність. Головним просодичним засобом актуалізації інтенції в інформаційних, спонукальних і змішаних діалогах виступає висотний рівень, у переконувальних діалогах, а також в діалогах-самопрезентаціях домінуючим просодичним засобом реалізації інтенції є *мелодія*.

На подальшому етапі застосовувався метод електроакустичного аналізу, що містить інтонографічний та осцилографічний види аналізу. Електроакустичний аналіз дав змогу виокремити частотні диферентори чотирьох типів діалогів.

Рис. 1. Відсоткове співвідношення досліджуваних діалогів, класифікованих за інтенційним критерієм

Отримані дані за частотним параметром, узагальнено завдяки математичній обробці даних, а саме – методиці статистичного аналізу результатів фонетичних досліджень.

Проведене дослідження дало змогу констатувати, що частотний компонент інтонації в цілому і значення частотного діапазону та пікової частоти основного тону (ЧОТ) зокрема відіграють важливу роль у реалізації інтенції в досліджуваних діалогах. Існує яскраво виражений взаємозв'язок між показниками частоти основного тону й успішністю/неуспішністю комунікації, яка носить характер *зворотної пропорційності*: чим вище значення діапазону частоти основного тону та її пікових точок, то нижче відсоток комунікативної успішності в діалогах.

Дані порівняльного аналізу показників діапазону частоти основного тону з даними аудиторського аналізу стосовно успішності/неуспішності досліджуваних діалогів (аналіз позитивності/негативності фінальної репліки), виявили певний взаємозв'язок між показником діапазону ЧОТ і відсотком успішності/неуспішності комунікації: діалоги з високим показником діапазону частоти основного тону, як правило, є комунікативно неуспішними, і, навпаки, діалоги з нижчими показниками діапазонних значень ЧОТ характеризуються комунікативною успішністю.

Таким чином, встановлено, що діапазон частоти основного тону відіграє важливу роль у реалізації інтенції, а отже, значною мірою впливає на успішність/неуспішність комунікації.

Результати дослідження пікових значень частоти основного тону в діалогах дають змогу стверджувати, що пікові значення ЧОТ разом з діапазоном ЧОТ значною мірою беруть участь у реалізації інтенції. Залежність між величиною пікового значення і відсотком реалізованої інтенції в діалогах має характер *зворотної*

пропорційності: що більше пікове значення ЧОТ, то менша ймовірність успішної комунікації.

В результаті виявлення локалізації пікових значень у синтагмі було встановлено, що в інформаційних, переконувальних і спонукальних діалогах пікові значення ЧОТ переважно локалізуються на 1 наголошеному складі (84%, 62% та 57% відповідно); в діалогах-самопрезентаціях 47% пікових ЧОТ припадають на ядро, 41% – на 1 наголошений склад; у змішаних діалогах 86% пікових ЧОТ локалізуються на ядрі.

Переважає локалізація пікових значень ЧОТ на 1 наголошеному складі в інформаційних діалогах пояснюється тим, що, як правило, запит інформації здійснюється за допомогою спеціальних питань (наприклад, “*What does he know about it?*”), у яких найбільшим просодичним виділенням характеризується питальне слово. Ці дані уможливають припущення про те, що діалоги, в яких пікові значення припадають на 1 наголошений склад, є комунікативно успішними частіше, ніж діалоги, в яких пікові значення локалізуються на ядрі.

Отримані результати дослідження локалізації максимумів ЧОТ свідчать про те, що в більшості випадків семантичний центр висловлення збігається з піковим значенням ЧОТ, висвітлюючи провідну роль мелодійного компонента інтонації в реалізації основного змісту висловлення, особливо в інформаційних діалогах, де збіг семантичного центру з піковим значенням ЧОТ набуває тенденції функціональної залежності, тобто прямого зв'язку. Отже, пікове значення ЧОТ є *обов'язковим* параметром в реалізації інтенції в діалогах, що слугують для отримання/передачі інформації, і відіграє важливу роль в її реалізації в інших 4 типах діалогів.

Метод узагальненого тонального контуру (УТК) дав змогу отримати динамічний інтонаційний портрет ЧОТ кожного типу діалогів і порівняти узагальнену динаміку руху ЧОТ у п'яти типах діалогів.

Статистична обробка отриманих даних за критерієм Стьюдента довела достовірність спостережуваних відмінностей діапазону частоти основного тону в п'яти групах діалогічних єдностей.

Найзагальніша характеристика інтенції мовця полягає в тому, що вона лежить в основі мовленнєвого акту, мотивує його, втілюється за допомогою різноманітних способів мовного вираження у висловленнях. У свою чергу, комунікативна інтенція – це перетворення проблемної ситуації спілкування в комунікативне завдання; це інтенція, призначена мовцем для мовленнєвого вираження. В роботі феномен інтенції обмежується розглядом безпосередньо в контексті функціонування мовленнєвих процесів.

Інтонація є одним з найважливіших механізмів реалізації комунікативної інтенції в досліджуваних діалогах. Серед акустичних ознак, що найчіткіше диференціюють діалоги, виокремлюються діапазон ЧОТ та максимальна ЧОТ діалогічної єдності. Велике значення в реалізації основного змісту висловлення, а отже й самої інтенції, відіграють максимальні показники частоти основного тону, що збігаються з семантичним центром діалогічної єдності.

Отримані висновки доводять існування цілої низки частотних параметрів, що беруть участь у реалізації комунікативної інтенції в англійському діалогічному дискурсі.

Перспективним вважаємо порівняльний аналіз інтенційного критерію в різних фоностілях – діловому, академічному і побутовому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Grice G. H. Logic and conversation. Eds. Cole & Morgan. 1975. PP. 41–58.
2. Austin J. L. How to do things with words. Cambridge : Harvard University Press, 1968. 176 p.
3. Leech G. Principles of Pragmatics. London : Longman Publishing Group, 1983. PP. 131–139.
4. Scollon R., Scollon S. Intertextual communication: a discourse approach. Oxford : Blackwell, 2000. 177 p.
5. Yule G. Pragmatics. Oxford : OUP, 1996. 138 p.
6. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. Київ : Спілка рекламистів України, Українська асоціація публік рілейшнз, 1996. 175 с.
7. Почепцов О. Г. Комунікативний статус як параметр мовленнєвої взаємодії. *Мовознавство*. Київ, 1989. № 4. С. 40–45.
8. Goffman E. Interaction ritual: Essay on face-to-face behavior. Garden City, New York : Anchor Books, 1967. 270 p.
9. Blum-Kulka S., House J. Cross-cultural and situational variation in requesting behavior in cross-cultural pragmatics: Requests and apologies. Ablex : Norwood, NJ, 1989. 289 p.
10. Tsui A. English Conversation. Oxford : OUP, 1995. 298 p.
11. Ferguson Ch. A. Sociolinguistic perspectives. *Papers on language in society*. 1959-1994. New York, 1996. 348 p.
12. Filley A. Interpersonal Conflict Resolution. Glenview, 1975. 318 p.
13. Goffman E. Interaction ritual: Essay on face-to-face behavior. Garden City, New York : Anchor Books, 1967. 270 p.